

Навчання відбувається у наступній послідовності: 1/ Вчитель розповідає як правильно сидіти за столом, користуватися столовим приладдям. 2/ Далі педагог показує як правильно виконувати ці дії. 3/ Потім одному з учнів пропонують повторити запропоноване завдання. 4/ Вчитель вказує на припущені помилки. 5/ Учні демонструють правильне виконання вправ і даного завдання.

Під час виконання школярами тренувальних вправ, важливо відмітити і проаналізувати характерні помилки у їхніх діях. Щоб у учнів не сформувався неправильний прийом, помітивши характерну помилку, вчитель зупиняє роботу класу, знову пояснює і демонструє рухову програму, а саме, як потрібно тримати прибор (виделку чи ніж), тощо.

Аналізуючи дії учнів, вчитель не тільки виправляє помилки учнів, але й використовує відповідну наочність, яка допомагає дітям зрозуміти правильний прийом. В процесі проведення вправ педагог прагне того, щоб учні виконували дії свідомо. В цьому можна переконатися, запропонувавши школярам дати словесний звіт про виконану роботу. При організації вправ необхідно передбачити предмети і пристосування, котрі допоможуть учням краще засвоїти матеріал. Обов'язковою умовою якісного виконання завдань є оцінка їх роботи не тільки вчителем, але й власна думка та оцінки товаришів.

Застосування наведених прийомів в процесі вивчення курсу соціально-побутового орієнтування у молодших класах допоміжної школи дозволило прийти **висновку**, що усвідомленість засвоєння знань та навичок соціально-побутового характеру в значній мірі визначається тим, наскільки учні змогли поставити мету, визначити умови її досягнення та отримали результат. Це дозволяє не тільки підвищити якість навчання але підготувати школярів для продовження засвоєння даного курсу в старших класах, допомогти їм краще адаптуватися у побуті, колі однолітків, оточуючих і сучасному соціальному просторі.

Література:

1. Бонар В.І. Підготовка учнів допоміжної школи до самостійної трудової діяльності / Бонар В.І. – К.: Рад.школа, 1988. – 128 с.
2. Коноплястая С.Ю. Воспитание готовности к хозяйственно-бытовому труду учащихся вспомогательной школы / Коноплястая С.Ю. Авт.реферат дис. канд. пед. наук. – М., 1991. – 17 с.
3. Мерсиянова Г.Н. Выполнение практических заданий учащимися вспомогательной школы / Мерсиянова Г.Н. – К.: Рад.школа, 1985. – 81 с.
4. Гіренко Н.А. Соціально-побутове орієнтування в допоміжній школі: методичний посібник для студентів дефектологічного факультету / Гіренко Н.А. – Слов'янськ: СДПУ, 2011. – 130 с.
5. Хохліна О.П. Корекційна спрямованість трудового навчання в допоміжній школі: Навчально-методичний посібник / Хохліна О.П. – К.: ТОВ «Імідж», 2006. – 176 с.

УДК 376

Малишевська І. А.

ПРАВОВЕ ПОЛЕ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Стаття присвячена аналізу нормативно-правового забезпечення розвитку інклюзивної освіти в Україні. В Україні щорічно приймаються закони, які гарантують дітям з особливими освітніми потребами рівні права і можливості і, насамперед,

передбачають рівний доступ до здобуття ними якісної освіти, а саме інклюзивної. В статті проаналізовано державну політику щодо впровадження інклюзивної освіти в Україні.

Ключові слова: інклюзивна освіта, діти з особливими потребами, нормативно-правові документи.

Мальшевская И.А.

ПРАВОВОЕ ПОЛЕ ИНКЛЮЗИВНОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Статья посвящена анализу нормативно-правового обеспечения развития инклюзивного образования в Украине. Каждый год в Украине принимаются законы, гарантирующие детям с особенными образовательными потребностями одинаковые права и возможности и, прежде всего, предусматривают равные права на получение ними качественного инклюзивного образования. В статье проанализировано государственную политику по внедрению инклюзивного образования в Украине.

Ключевые слова: инклюзивное образование, дети с особенными потребностями, нормативно-правовые документы.

Iryna Malyshevska

LEGAL FRAMEWORK INCLUSIVE EDUCATION

The paper analyzes the legal provision of inclusive education at the present stage of development of Ukraine. Educational reform and modernization in our country reflect the achievements of the State, which is on the path of socio-economic transformation and lead to the implementation of educational innovations according to contemporary ideological models of social organization. Under the influence of socio-political change in Ukraine is redefining certain social values, including the rights of the child. Recognition Society priority of universal values requires modern education and innovation attitudes towards children with special educational needs, solution of issues their socialization, integration and adaptation in society. Today the idea of inclusion acquires adequate shape and becomes a fundamental category of didactics. It combines the concepts of complexity, objectivity and determined by scientists and practitioners as a principle of organization of special education in general schools. According to many scholars inclusive education is the highest stage of the integration process and determined today as the most significant innovation in education 20th century. Every year in Ukraine pass laws which guarantee for children with special educational needs equal rights and opportunities and provide equal access to the attainment of quality inclusive education. In the article the implementation of the national policy on inclusive education in Ukraine.

Key words: inclusive education, children with special needs, regulatory documents.

Постановка проблеми. Процеси глобалізації й потреби у формуванні сприятливих умов для індивідуального розвитку особистості, її соціалізації й саморегуляції обумовлюють модернізацію системи освіти в Україні.

Освіта є пріоритетним напрямом державної політики України. Наша держава виходить з того, що освіта – це стратегічний ресурс соціально-економічного, культурного і духовного розвитку суспільства, поліпшення добробуту людей, забезпечення національних інтересів, зміцнення міжнародного авторитету й іміджу нашої держави, створення умов для самореалізації кожної особистості [10].

Актуальність дослідження. Актуалізується завдання щодо створення нової філософії освіти, відкритої до прагнень людини, її життєвого й духовного світу. На таких засадах має формуватися нова освіта, центром якої є особистість з її потребами, можливостями, потенціалом.

Зв'язок авторського доробку із важливими науковими та практичними завданнями. Під впливом соціально-політичних змін в Україні відбувається переосмислення певних суспільних цінностей, зокрема прав дитини. Визнання суспільством пріоритету загальнолюдських цінностей вимагає від сучасної освіти інноваційного ставлення і до дітей з особливими освітніми потребами, з вирішенням питань їх соціалізації, інтеграції та адаптації в соціумі. В Україні щорічно приймаються закони, які гарантують дітям з особливими освітніми потребами рівні права і можливості і, насамперед, передбачають рівний доступ до здобуття ними якісної освіти, а саме інклюзивної. Аналіз правового поля інклюзивної освіти України дозволяє окреслити пріоритети подальших досліджень у напрямку підготовки різнопрофільних фахівців для інклюзивних навчальних закладів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розвитку інклюзивної освіти в Україні присвячено наукові праці В. Бондаря, В. Засенка, А. Колупаєвої, М. Матвєєвої, С. Миронової, Н. Назарової, Т. Сак, М. Сварника, В. Синьова, Н. Софій, О. Таранченко, Л. Шипіциної та інших. Ці дослідження дають підставу стверджувати, що українське суспільство усвідомило необхідність визнання та ствердження права осіб з особливими потребами на повноцінну участь у суспільному житті, а також створення якісних умов для реалізації цього права.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Стаття присвячена аналізу нормативно-правової бази інклюзивної освіти в Україні.

Новизна. Досліджена основна законодавча база України на предмет реалізації в їх змісті основних положень і напрямків розвитку інклюзивної освіти.

Методологічне або загальнонаукове значення. Констатація і аналіз основних положень законодавства України в галузі інклюзивної освіти дозволяють сформулювати нагальну проблему сьогодення – підготовку різнопрофільних фахівців для інклюзивних навчальних закладів необхідно починати із суттєвих змін в правовому полі інклюзивної освіти. Ця проблема потребує змін не лише в змісті основних освітніх законів, а й в загальнодержавній політиці стосовно осіб з особливими освітніми потребами.

Виклад основного матеріалу. Ідея інклюзії сьогодні набуває адекватних обрисів і перетворюється на основоположну категорію дидактики. Вона поєднує в собі поняття комплексності, предметності та визначається вченими і практиками як принцип організації процесу спеціальної освіти в умовах загальноосвітньої школи. На думку багатьох науковців інклюзивна освіта є найвищим щаблем інтеграційних процесів і нині визначається як найбільш значущий інноваційний рух в освіті ХХ століття [2].

Питання міжнародного регулювання прав дітей з особливими потребами та дітей-інвалідів, зокрема і на рівний доступ до якісної освіти окреслені низкою документів: Загальна декларація прав людини (1948 р.), Декларація про права дитини (1959 р.), Декларація ООН про права розумово відсталих (1971 р.), Декларація про права інвалідів (1975 р.), Конвенція про права дитини (1989 р.), Всесвітня декларація про забезпечення виживання, захисту і розвитку дітей (1990 р.), Стандартні правила ООН про забезпечення рівних можливостей для інвалідів (1993 р.), Саламанська декларація про принципи, політику та практичну діяльність у сфері освіти осіб з особливими потребами (1994 р.) та ін.

У цих документах задекларовано, що: особи з порушеннями психофізичного розвитку визнані суспільно повноцінною в соціальному сенсі меншиною, яка потребує

соціального та правового захисту; інваліди мають такі ж основні права, що і їхні співгромадяни, а інвалідність є не медичною, а соціальною проблемою; право на освіту є одним з основних прав людини; право на освіту осіб з особливими потребами має гарантуватися без дискримінації та будь-яких обмежень; держава повинна визнавати принцип рівного доступу до якісної, безкоштовної початкової, середньої і вищої освіти осіб з обмеженими можливостями за місцем свого проживання, в загальноосвітніх навчальних закладах разом зі здоровими однолітками; система спеціальної освіти повинна розвиватись у напрямі формування інклюзивної моделі освіти, побудови інклюзивного суспільства – «суспільства для всіх».

Втілення Україною в життя міжнародних зобов'язань, взятих у зв'язку з ратифікацією зазначених міжнародних документів, потребує невідкладних дій, спрямованих на ефективне вирішення проблеми дитинства взагалі та дітей з особливими потребами зокрема. Як стверджує В. Бондар, розвиток демократичних інститутів у державі, формування духовної культури та моральних цінностей особистості, її соціально-економічний статус великою мірою визначається рівнем освіти дітей. Ставленням до них як до найвищої соціальної цінності [2]. Тому кожна держава, і Україна зокрема, прагне привести у відповідність з міжнародними нормами власну законодавчу базу щодо права на освіту дітей з особливими потребами.

Отже, головними критеріями дотримання міжнародних норм і вимог сучасного національного законодавства України щодо реалізації права дітей з особливими потребами на отримання освіти мають бути якість і доступність, гуманізація освіти і пріоритетів особистості.

Основоположними законодавчими документами розвитку інклюзивної освіти в Україні є: Конституція України, яка в статті 53 гарантує всім громадянам, зокрема з обмеженими можливостями, право на освіту; Закон «Про освіту» (1991 р.), який визначає «право на безкоштовну освіту в державних навчальних закладах незалежно від будь-яких ознак, в тому числі і від стану здоров'я», «визначає освітні можливості для громадян, які потребують соціальної допомоги та реабілітації», зазначає, що «для осіб, які мають вади у фізичному чи розумовому розвитку і не можуть навчатися в масових навчальних закладах, створюють спеціальні загальноосвітні школи-інтернати» [3]; Закон «Про загальну середню освіту» (1999 р.), в якому зазначається про доступність і безоплатність здобуття повної середньої освіти громадянам України, про можливість батьків, які мають дітей з особливими потребами вибирати навчальні заклади та форми навчання для неповнолітніх дітей [4]; Закон України «Про охорону дитинства» (2001 р.), Національна доктрина розвитку освіти в Україні у 21 столітті (2002 р.) стверджують про захист прав та рівний доступ до якісної освіти дітей-інвалідів, та дітей з вадами розумового або фізичного розвитку.

Очевидно що, основні закони України у сфері освіти відповідають міжнародним документам у сфері прав людини, дитини, адже гарантують право на рівний доступ до освіти дітям-інвалідам. Проте розглядаючи їх в комплексі можна зробити висновок про їх термінологічну та системну неузгодженість між собою в питаннях освіти дітей з особливими потребами. Ми погоджуємося з думкою А. А. Колупаєвої, що саме ці суперечності та декларативна відповідність міжнародному законодавству в галузі освіти дітей з особливостями розвитку засвідчують необхідність розробки нових нормативно-правових актів, які б

законодавчо затвердили інноваційні тенденції в освіті [1], а саме впровадження інклюзивної освіти в Україні.

Перші суттєві кроки на шляху розвитку інклюзивної освіти в Україні було визначено у ряді нормативно-правових документах: наказ Міністерства освіти і науки України «Про проведення науково-педагогічного експерименту «Соціальна адаптація та інтеграція дітей з особливостями психофізичного розвитку шляхом організації їх навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» (10.08 2001 р. № 586), наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах» (20.12.2002 р. № 732), постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення строку навчання у загальноосвітніх навчальних закладах для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку» (23.04.2003 р. № 585), наказ Міністерства освіти і науки України «Про створення умов щодо забезпечення права на освіту осіб з інвалідністю» (02.12.2005 р. № 691), наказ Міністерства освіти і науки України «Про забезпечення прав дітей-інвалідів та дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку» (27.11.2007 р. № 1041) та інші.

В Указах Президента України «Про першочергові заходи щодо створення сприятливих умов життєдіяльності осіб з обмеженими фізичними можливостями» (01.06.2005 р. № 1009/2005) та «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні» (04.07.2005 р. № 1013/2005) було намічено протягом 2005 року вжити заходи щодо пристосування загальноосвітніх навчальних закладів до потреб дітей з інвалідністю та створювати умови для інтегрованого навчання дітей з інвалідністю, шляхом розгортання мережі спеціальних класів у загальноосвітніх школах.

Важливим нормативно-правовим документом є Наказ МОН України від 11.09.2009 року № 855 «Про затвердження Плану дій щодо запровадження інклюзивного навчання в загальноосвітніх навчальних закладах на 2009-2012 роки». Мета цього документу – реалізація державної політики щодо формування нової філософії ставлення до дітей з особливими потребами, забезпечення їх конституційних прав і державних гарантій на здобуття якісної освіти, відповідно до їх здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб; втілення міжнародної практики щодо збільшення кількості інклюзивних загальноосвітніх закладів, готових до надання послуг дітям з обмеженими можливостями [6].

Проте вищеозначена нормативно-правова база не могла комплексно розв'язати проблему здобуття якісної освіти дітей з особливими потребами і потребувала запровадження необхідних положень на законодавчому рівні.

Суттєві зміни щодо впровадження інклюзивної освіти в Україні відбулися після ухвалення Закону «Про внесення змін до Закону України «Про загальну середню освіту» від 06.07.2010 р. у якому у статті 9 передбачено, що «загальноосвітні навчальні заклади можуть створювати у своєму складі спеціальні та інклюзивні класи для навчання дітей з особливими освітніми потребами» [5].

Наказ МОН від 09.12.2010 року № 1224 «Про затвердження Положення про спеціальні класи для навчання дітей з особливими потребами у загальноосвітніх навчальних закладах» передбачає «створення спеціальних класів у загальноосвітніх навчальних закладах з метою реалізації права дітей з особливими

освітніми потребами на здобуття загальної середньої освіти за місцем проживання, залучення сім'ї до участі у навчально-реабілітаційному процесі з урахуванням особливостей розвитку та потреб дитини, створення передумов для соціальної адаптації, подальшої інтеграції в суспільство дітей з особливими потребами» [7].

Розвитку інклюзивної освіти в Україні сприяв наказ МОН України від 01.10.2010 року № 912 «Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання». Основними завданнями цього нормативного документу є удосконалення нормативно-правового, науково-методичного, фінансово-економічного забезпечення, орієнтованого на впровадження інклюзивного навчання; запровадження інноваційних технологій інклюзивної освіти; формування освітньо-розвивального середовища для дітей з особливими потребами шляхом забезпечення психолого-педагогічного, медико-соціального супроводу; впровадження інклюзивної моделі навчання у загальноосвітніх навчальних закладах з урахуванням потреби суспільства [8].

Надзвичайно важливою для впровадження інклюзивної освіти в Україні є Постанова Кабінету Міністрів України від 15.08.2011 року № 872 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах», якою були визначені вимоги до організації інклюзивного навчання дітей з особливими потребами в загальноосвітніх навчальних закладах. Основні з них полягають у забезпеченні: безперешкодного доступу до приміщень навчальних закладів дітей з вадами опорно-рухового апарату, та дітей з вадами зору; навчально-методичними і наочно-дидактичними посібниками та індивідуальними технічними засобами навчання; індивідуального навчального плану, який розробляється для дітей з вадами психофізичного розвитку на основі робочого навчального плану загальноосвітнього навчального закладу з урахуванням висновку психолого-медико-педагогічної консультації; психолого-педагогічного супроводу дітей з особливостями психофізичного розвитку (практичними психологами, соціальними педагогами); посади вихователя (асистентом вчителя), який адаптує навчальні програми з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами; відповідними педагогічними кадрами [9].

Важливими нормативними документами, щодо покращення кадрового забезпечення інклюзивної освіти стали листи Міністерства освіти і науки молоді та спорту України «Щодо введення посади вихователя (асистента вчителя) у загальноосвітніх навчальних закладах з інклюзивним навчанням» (28.09.2012 р. № 1/9-694), «Щодо посадових обов'язків асистента вчителя» (25.09.2012 р. № 1/9-675), «Про організацію психологічного і соціального супроводу в умовах інклюзивного навчання» (26.07.2012 р. № 1/9-529), «Про визначення завдань працівників психологічної служби системи освіти в умовах інклюзивного навчання» (02.01.2013 р. № 1/9-1), «Про організацію інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» (18.05.2012 р. № 1/9-384). В цих документах визначено, що у загальноосвітніх навчальних закладах психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами у класах з інклюзивним навчанням здійснюється практичними психологами та соціальними педагогами та відповідними педагогічними працівниками, завдання психолого-педагогічного супроводу; визначено завдання діяльності практичного психолога, соціального педагога у роботі з дітьми з особливими потребами в умовах

інклюзивного навчання. В останньому інструктивно-методичному листі передбачається для успішного навчання дитини з особливими потребами розроблення комплексної програми індивідуального розвитку, що допоможе педагогічному колективу закладу пристосувати середовище до потреб дитини, надавати додаткові послуги та форми підтримки у процесі навчання, організувати спостереження за динамікою розвитку дитини [11].

У листі Міністерства освіти і науки молоді та спорту України «Щодо організації курсів підвищення кваліфікації керівних, педагогічних та науково-педагогічних працівників» (15.04.2013 р. № 2/2-14-922) зазначено, що Інститут спеціальної педагогіки НАПН України забезпечує підвищення кваліфікації керівників загальноосвітніх та спеціальних загальноосвітніх закладів, педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів освіти: педагогів, корекційних педагогів, логопедів, тифлопедагогів, сурдопедагогів, спеціальних та практичних психологів, вчителів інклюзивного навчання, вихователів.

Важливою віхою у впровадженні інклюзивної освіти на сучасному етапі розвитку України стала постанова Верховної Ради України від 25.03.2014 року № 1158–VII «Про проведення парламентських слухань на тему: «Освіта, охорона здоров'я та соціальне забезпечення дітей з порушеннями психофізичного розвитку: проблеми та шляхи їх вирішення». Метою парламентських слухань було вивчення питань освіти, охорони здоров'я, соціального забезпечення дітей з особливими потребами. Обговорення зазначених проблем сприяло вдосконаленню законодавства, інших нормативно-правових актів, які визначають державну політику в сфері соціального захисту, охорони здоров'я, освіти осіб з обмеженими можливостями [12]. Після парламентських слухань було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законів України про освіту щодо організації інклюзивного навчання» (05.06.2014 р. № 1324).

Головні висновки. Варто зазначити, що Міністерством освіти і науки України до сьогодні розроблено понад 25 нормативних документів з питань впровадження інклюзивної освіти. Аналіз останніх законодавчих та нормативно-правових документів засвідчив активне залучення держави до системного вирішення проблем інклюзивного навчання дітей з особливими потребами. Незважаючи на це, суспільно-соціальний устрій країни щодо освітніх потреб дітей з обмеженими можливостями не змінився, все ж таки відсутні дієві положення та норми про освіту осіб з особливими потребами в чинному законодавстві, а це негативно позначається на розбудові інклюзивної освіти в Україні.

Перспективи використання результатів дослідження. Результати аналізу правового поля інклюзивної освіти України дозволяють визначити основні напрямки подальших досліджень: розробка, вдосконалення і впровадження нормативно-правової бази інклюзивної освіти в Україні.

Література:

1. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи : [монографія] / А. А. Колупаєва. – К. : Самміт-Книга, 2009. – 272 с. : іл.
2. Колупаєва А. А. Стратегічні напрями сучасної освітньої політики України / А. А. Колупаєва // Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови : науково-метод. збірник / за ред. В. В. Засенка, А. А. Колупаєвої. – К. : Науковий світ, 2010. – С. 7–13.
3. Закон України «Про освіту» // Відомості Верховної Ради. – 1991. – № 34. – С. 45–48.

4. Закон України «Про загальну середню освіту» // Відомості Верховної Ради. – 1999. – № 28. – С. 230–235.
5. Закон України «Про внесення змін до законодавчих актів з питань загальної середньої та дошкільної освіти щодо організації навчально-виховного процесу». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2442-17>>. – Загол. з екрану. – Мова укр.
6. Про затвердження Плану дій щодо запровадження інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах на 2009–2012 роки : наказ МОН України № 855 від 11.11.2009. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/4828>. – Загол. з екрану. – Мова укр.
7. Про затвердження Положення про спеціальні класи для навчання дітей з особливими освітніми потребами у загальноосвітніх навчальних закладах : наказ МОН України № 1224 від 09.12.2010 : зареєстровано в Міністерстві юстиції України 29.12.2010 р. за № 1412/18707. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1412-10>>. – Загол. з екрану. – Мова укр.
8. Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання : наказ МОН України № 912 від 01.10.2010. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/9189>. – Загол. з екрану. – Мова укр.
9. Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах : постанова Кабінету Міністрів України № 872 від 15.08.2011. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/872-2011-п>>. – Загол. з екрану. – Мова укр.
10. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>>. – Загол. з екрану. – Мова укр.
11. Про організацію інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах : лист МОН, молоді та спорту України № 1/9-384 від 18.05.2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <www.mon.gov.ua/images/files/.../1_9-384.doc>. – Загол. з екрану. – Мова укр.
12. Парламентські слухання 4 червня 2014 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ispukr.org.ua/українська%20версія/17/17_000000/17_040614.html>. – Загол. з екрану. – Мова укр.

УДК 159.922.73+159.9.075+37.042

Компанець Н.М.

ДИФЕРЕНЦІЙОВАНЕ НАВЧАННЯ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ІНКЛЮЗІЇ ДИТИНИ З ООП В ЗАГАЛЬНООСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

У статті розкрито поняття диференційованого навчання в умовах інклюзії дітей з особливими освітніми потребами. Інклюзивна форма навчання дитини з ООП передбачає ретельне вивчення особливостей дитини і складання на основі цієї діагностики Індивідуальної програми розвитку. Реалізація цієї програми можлива лише при диференціації викладання, а саме: адаптація змісту, процесу та продукту навчання, варіювання вимог, широкий спектр форм і методів організації навчальної діяльності. У статті представлено структуру диференційованого навчання, взаємозв'язки його